

Skattevision 2014

**Lägre, enklare
och bättre!**

CENTERPARTIET

Behovet av en ny skattereform

Skatter, som människor och företag betalar, bär upp den svenska välfärdsstaten. Höga och krångliga skatter riskerar dock att underminera skattesystemets legitimitet.

Centerpartiets utgångspunkt för skattepolitiken är partiets grundläggande värderingar om egen makt till såväl individer och företag som kommuner och lands-ting/regioner. Det var också utgångspunkten för den tillsatta skattegruppen, med uppdrag att lyfta blicken och vara visionära. Skattegruppen har identifierat viktiga kriterier som framtidens skattesystem måste uppfylla och lägger fram förslag till Centerpartiets skattepolitik.

Det måste vara lönsamt att arbeta och att skapa jobb, men det ska också vara kostsamt att förorena. Med våra förslag vill vi återgå till 90-talets ambition om ett enklare skattesystem. Vi vill med detta lägga grunden för ett skattesystem med lägre skattetryck, enklare och därmed bättre skatter!

Härmed vill jag öppet tacka partiets ledning för förtroendet att leda detta betydelsefulla arbete! Jag vill också framföra ett stort tack till alla dem som på olika vis bidragit med sin expertis, följt och engagerat sig i vårt arbete. Ett varmt tack också till skattegruppen som förutom undertecknad bestod av: Gotlands kommunalråd Eva Nypelius, Riksdagsledamöterna Jörgen Johansson och Roger Tiefensee, Politisk sekreterare hos Centerkvinnorna Julia Färjhage, samt de politiskt sakkunniga Daniel Johansson och Johan Öhman från Statsrådsberedningen. Slutligen ett stort tack till skattegruppens processledare och politiskt sakkunnig i skattefrågor Nermin Maria Bunyemen från Centerpartiets Riksdagskansli.

Med ett sunt skattesystem som är enkelt att förstå, där skattetrycket är lägre och systemet i sin helhet bättre än dagens anser vi att vår ambition om individen, företagen samt kommuner och landsting/regioner i centrum är möjlig.

Trevlig läsning!

Per Åsling

Ordförande skattegruppen

Riksdagsledamot för Centerpartiet

Innehållsförteckning

Behovet av en ny skattereform	1
Innehållsförteckning	2
Sammanfattning	3
Ett framtida skattesystem ska präglas av följande principer...	4
... samt bidra till att...	4
... och därför föreslår Centerpartiet följande huvudförslag	4
Ansvarsfull och enkel skattepolitik för morgondagens välfärd	5
Skatternas roll idag	5
Samhället står inför stora utmaningar...	5
... som skattesystemet måste kunna möta genom...	6
... lägre skattetryck...	6
... enklare skatter...	7
... bättre skatter	8
Centerpartiets huvudförslag	9
<i>Mer lönsamt att arbeta, utbilda sig och göra karriär</i>	9
<i>Öka företagens möjlighet att skapa nya jobb</i>	12
<i>Lönsammare och enklare att driva företag</i>	14
<i>Individens egenmakt och ansvar</i>	15
<i>Fler växande företag</i>	16
<i>Grön skatterväxling – det ska kosta att smutsa ner</i>	17
<i>Grundläggande förutsättningar i hela landet</i>	19
<i>Avgränsningar och Finansiering</i>	20
<i>Finansieringsförslag</i>	20

Sammanfattning

Sverige står inför betydande utmaningar i en värld som lever i efterdyningarna av en av de värsta ekonomiska kriser vi skådat i modern tid. Hotet om en klimatkris tillsammans med en accelererande global ekonomi påverkar också länders möjlighet att självständigt utforma den ekonomiska politiken.

Centerpartiet ser främst möjligheter i dessa utmaningar. En skattepolitik som skapar bättre tillväxtförutsättningar för små och medelstora företag, som stimulerar arbete och tillväxt samt en effektivare resursanvändning är ett viktigt bidrag till en mer konkurrenskraftig ekonomi. Skatter är också viktiga styrmedel. Centerpartiets skatteförändringar syftar till att göra Sverige ledande i omställningen till en eko-efektiv ekonomi.

Sverige är i allt större utsträckning en tjänsteekonomi samtidigt som skattesystemet är utformat för industriekonomin med höga skatter på arbete. Sverige står också, tillsammans med många av våra europeiska grannländer, inför en demografisk utmaning. Höga krav måste ställas på ett skattesystem, som är bättre anpassat till omvärlden. Med dessa utmaningar som utgångspunkt har Centerpartiet identifierat ett antal principer för hur skattesystemet bör reformeras.

Det behöver för det första bli enklare att förstå och tillämpa det svenska skattesystemet. För det andra bör det bli mer konkurrenskraftigt genom att stimulera till arbete och företagande. För det tredje ska skattesystemet stärka förutsättningarna för regional tillväxt. Slutligen ska skattesystemet bidra till att öka individens och företags ansvarstagande för miljön.

För att skapa ett hållbart skattesystem med federalistisk prägel och en god fördelningsprofil föreslår Centerpartiet behovet av en bred parlamentarisk utredning, vilken tar sin utgångspunkt i våra förslag och principer. Centerpartiet vill också på sikt och när tiden är mogen utreda möjligheten att förändra och slopa avdrag och avskrivningsregler samt olika särlösningar. Detta för att öka transparensen och enkelheten i ett framtida skattesystem. I gengäld ska de generella skattenivåerna sänkas.

Ett framtida skattesystem ska präglas av följande principer...

- Lägre skattetryck
- Enklare skatter
- Bättre skatter

... samt bidra till att...

- Välfärdens kärna fortsatt finansieras via skatt och fördelas efter behov.
- Stärka den svenska konkurrenskraften bl.a. genom att på sikt sänka det svenska skattetrycket ned till god europeisk nivå
- Minimera den svarta sektorn
- Stimulera:
 - 1) ekonomisk tillväxt
 - 2) renare miljö
 - 3) företagsklimat i världsklass
 - 4) arbete
 - 5) individens egenmakt och ansvar
 - 6) kommuner och landstings/regioners ökade självstyre
- Upprätthålla en god och resurseffektiv välfärd

... och därför föreslår Centerpartiet följande huvudförslag

- Sänkt inkomstskatt i två delar. Dels genom ett utökat jobbskatteavdrag riktat mot låg- och medelinkomsttagare. Och dels genom en sänkning av den statliga inkomstskatten med fem procentenheter och bibehållen progressivitet. Det innebär att arbetslinjen främjas, vilket tryggar framtidens pensioner och vår gemensamma välfärd långsiktigt.
- Sänkt arbetsgivaravgift för att framförallt stimulera småföretagen samt minskad regelbörda bl.a. genom slopade 3:12-regler som ersätts av ett enklare system.
- Lågmoms på tjänster.
- Ett individuellt och skattegynnade Framtidskonto – för att underlätta omställning under yrkeslivet, start av företag eller pensionssparande.
- Skattestimulans av investeringar i nystartade företag.
- Gradvis höjd svensk koldioxidskatt till 2014, samt verka för en europeisk miniminivå för koldioxidskatt såväl som för införandet av en global miniminivå för koldioxidskatt.
- Skatteutjämningen utformas så att alla kommuner och landsting/regioner ges samma grundläggande förutsättningar för service.

Ansvarsfull och enkel skattepolitik för morgondagens välfärd

Skatternas roll idag

Det finns tre grundläggande skäl till att skatter tas ut; för att finansiera gemensamma nyttigheter, nå samhällsekonomisk effektivitet och åstadkomma en ekonomisk omfördelning. Därför är skatter viktiga. Skatter är en förutsättning för vår välfärd och styr om produktion och konsumtion mot mer miljövänliga alternativ och bidrar till ett mer sammanhållet samhälle.

Centerpartiet anser att grundläggande offentliga åtaganden även fortsättningsvis ska finansieras gemensamt via skatter. Av fördelningspolitiska skäl har skattefinansierade offentliga transfereringar stor betydelse för att utjämna ekonomiska resurser mellan hushållen.

Det kan handla om barnbidrag, socialbidrag, och sjukförsäkring liksom offentligt subventionerade tjänster som daghem, skolor, och sjukvård. Transfereringssystem och framförallt det offentliga pensionssystemet fyller en central roll för att fördela inkomster över människors olika livsskeden.

Skatter fördelas också mellan kommuner via det kommunala utjämningssystemet. Syftet med detta system är att alla kommuner och landsting/regioner ska ha likvärdiga förutsättningar för att erbjuda sina medborgare service.

Samhället står inför stora utmaningar...

En globaliserad värld med fler växande ekonomier och ett globalt ökande välstånd innebär stora möjligheter för Sveriges ekonomi. Även om vårt uppdrag handlar om att blicka framåt är det viktigt att lyfta dagens rådande ekonomiska situation.

Det svåra globala ekonomiska läget präglar både dagens som morgondagens politik. Att skapa väl fungerande finansiella systemen kräver handlingskraft, samarbete och ansvarstagande.

Tillväxten i världshandeln sjunker vilket sätter sina spår även här hemma, där försättningar för export försämras och tillväxten dämpas. Även om det finns positiva tecken på återhämtning i skrivande stund, så är det uppenbart att världens politiska ledare under flera år framöver kommer att behöva hantera konsekvenserna av krisen.

Det är också viktigt att ta hänsyn till de långsiktiga och strukturella trender som påverkar vår framtida ekonomi. Sverige är idag alltmer en tjänsteekonomi, samtidigt som skattepolitiken och offentlig debatt i stor utsträckning tar sin utgångspunkt i den traditionella industriekonomin.

En ökad levnadslängd i Sverige och övriga världen kommer att leda till ökade påfrestningar på välfärdssystemen och dess finansiering. Om dagens utmaning är färre på arbetsmarknaden på grund av arbetsbrist, kommer morgondagens utmaning vara färre i arbete på grund av arbetskraftsbrist. Samtidigt kommer fler äldre att vara beroende av välfärdssystemen.

Den globala värld vi lever i med hög rörlighet av individer, kapital och information leder till ökad konkurrens om arbetskraften. Vi måste ta hänsyn till detta vid utformningen av våra skatter. Det måste löna sig att arbeta, göra karriär och att utbilda sig. Sverige ska i större utsträckning kunna såväl attrahera utländsk arbetskraft som behålla våra egna förmågor.

... som skattesystemet måste kunna möta genom...

Det behövs ett värderingsskifte i samhället. Attityden till skatter, bidrag, rättvisa och solidaritet måste förändras. Med en skattepolitik som medborgarna förstår och ställer sig bakom menar vi att det är möjligt att förbättra både skattemoraleen och inställningen till att vara med och bidra till den gemensamma välfärden.

Centerpartiet har därför antagit följande principer: Lägre skattetryck, enklare skatter och därmed bättre skatter. Ett bra skattesystem bör byggas upp på en grund av enkelhet och transparens, där skatterna uppfyller sina syften på ett så effektivt sätt som möjligt.

... lägre skattetryck...

Skatterna i Sverige behöver sänkas. Det finns flera argument för detta. Alltför höga skatter minskar individens frihet och begränsar den inneboende förmåga och drivkraft som finns inom var och en av oss. Också ur ett samhällsekonomiskt

perspektiv behövs lägre skatter på produktiv verksamhet i Sverige.

En alltför hög beskattning leder till många olika typer av problem. Företag som borde startas gör det inte därför att resultatet efter skatt inte väger upp riskerna, kostnaderna och svårigheterna. Fattigdomsfällor kan uppstå för låginkomsttagare när bidragens avtrappning krona för krona åter upp varje extra arbetsinsats. Utbildningsplaner överges trots att intresset och viljan finns, när mer än hälften av inkomsterna försvinner i skatt. Där utanförskapet breder ut sig försvagas de sociala normerna om arbete och egenförsörjning. Man ser inte längre att arbeta som en möjlighet.

När kombinationen av bl.a. höga skatter, olika ersättningar och bidrag summeras kan avkastningen på produktivt arbete och företagande bli alltför liten. Centerpartiet anser att vårt samhälle skulle gynnas om det svenska skattetrycket på sikt ligger under eller i vart fall kring den genomsnittliga nivån inom EU 15.

Genom att sänka skatten på arbete och företagande kan dessa problem minska utan att välfärden drabbas negativt. Välfärdens kvalitet kan tvärtom stärkas när fler arbetar och försörjer sig själva, fler betalar skatt och bidrar till finansieringen av den gemensamma välfärden. Ett lägre skattetryck måste givetvis ske gradvis och med hänsyn till den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna.

... enklare skatter...

Skattesystemets legitimitet handlar bl.a. om enkelhet. Ju lättare det är att förstå vad skatterna går till, vilka skatter vi betalar och hur de fungerar, desto större blir legitimiteten. Skatteplanering och svartarbete blir mindre omfattande i ett skattesystem som upplevs som enkelt och legitimt av en stor majoritet.

Sedan skattereformen 1991 har cirka 300 olika undantag, nedsättningar och särlösningar införts i det svenska skattesystemet. För var och en av dessa kan det ha funnits goda skäl då de infördes. Även Alliansregeringen tvingades vidta särskilda åtgärder för att få bukt med det stora utanförskapet som rådde vid maktskiftet 2006, t.ex. genom skattnedsättningar för de som anställer unga.

Eftersom vårt perspektiv ligger längre fram i tiden finns det skäl att på sikt ifrågasätta för många särlösningar. I den mån det är möjligt och rimligt framöver bör riktade särlösningar och nedsättningar istället förändras eller slopas till förmån för lägre generella skattenivåer. Utöver det faktum att skattelagstiftningen upplevs som ännu mera svårbegriplig så medför alltför många särlösningar samhällsekon-

miska kostnader i form av bl.a. snedvridningar och ineffektivitet.

... bättre skatter

Centerpartiet är övertygat om att föreslagna principer för ett nytt skattesystem medför stora vinster för samhället på sikt. Genom att sänka och förenkla skatteinivåer och skatteregler underlättas framväxten av nya jobb. Skattepolitiken måste vara anpassad för framtidens arbetsmarknad och för framtidens globala handelsstruktur. Det handlar om att gradvis ställa om Sverige för att klara av framtidens utmaningar och att lämna en skadlig och gammalmodig syn på skatter och välstånd bakom oss.

Centerpartiets huvudförslag

Mer lönsamt att arbeta, utbilda sig och göra karriär

Centerpartiet vill:

- Sänka inkomstskatten i två delar. Dels genom ett utökat jobbskatteavdrag, riktat mot låg- och medelinkomsttagare. Och dels genom en sänkning av den statliga inkomstskatten med fem procentenheter och bibehållen progressivitet. Det innebär att arbetslinjen främjas, vilket tryggar framtidens pensioner och vår gemensamma välfärd långsiktigt.

Förstärkt Jobbskatteavdrag

För att fler ska kunna ha ett arbete att gå till och tjäna sina egna pengar samtidigt som de får uppleva social samvaro har det varit ytterst viktigt för Alliansregeringen att stärka arbetslinjen. Alliansregeringens sänkning av skatten på inkomst av förvärvsarbete har genomförts via jobbskatteavdragets fyra steg. I och med detta har arbetsutbudet stigit sen reformen sjösattes.

I kombination med andra åtgärder har jobbskatteavdraget sänkt marginal- och tröskeleffekterna in på arbetsmarknaden. Det har blivit lönsammare att arbeta, samt att gå från bidrag till arbete. Utan dessa inkomstskattesänkningar hade löntagare haft ett sämre utgångsläge att möta den globala finanskrisen.

Jobbskatteavdraget har, enligt Finanspolitiska rådet, i kombination med den då höga konjunkturen gett positiva sysselsättningseffekter ¹. Centerpartiet vill fortsätta stimulera till att fler kommer i arbete. Fler i arbete ger mer att dela på genom en större skattebas och tryggar därigenom morgondagens välfärd. För att ytterligare stärka arbetslinjen på sikt krävs enligt Centerpartiet en kombination av inkomstskattesänkningar och en effektiv arbetsmarknadspolitik med en moderniserad arbetsrätt.

När konsumtionen ökar i takt med inkomsten innebär det att staten får in ökade

1 Källa: Finanspolitiska rådets rapport: Svensk finanspolitik 200

konsumtionsskatteintäkter som annars eventuellt hade uteblivit. I takt med att fler kommer i arbete är det också fler som betalar in inkomstskatt till staten vars transfereringsutgifter, i form av till exempel a-kassa och sjukpenning, minskar. Ytterligare en positiv effekt för staten som jobbskatteavdraget för med sig är att intäkter från sociala avgifter ökar när löneinkomsterna ökar.

Då jobbskatteavdraget ger positiva effekter såsom ökad sysselsättning och stärkta kommunala skattebaser föreslår vi en framtida förstärkning av jobbskatteavdraget med ytterligare 10 miljarder. Fokus ska även fortsatt ligga på att sänka skatten främst för låg- och medelinkomsttagare. OECD² bedömer att ett förstärkt jobbskatteavdrag riktat mot låg- och medelinkomsttagare i kombination med fler reformer sänker marginal- och tröskeleffekter in på arbetsmarknaden. Detta är positiva sysselsättnings- och fördelningseffekter som Centerpartiet vill uppnå.

Med vårt förslag om ett förstärkt jobbskatteavdrag får ett vårdbiträde och en gymnasielärare årligen ungefär 1 600 kronor respektive 2 000 kronor mer i plånboken³ Marginalskatterna för låg- och medelinkomsttagare sänks ytterligare med vårt förslag och individens sammanlagda inkomst ökar. Sänkta inkomstskatter ökar förutsättningarna för individens egenmakt och ekonomiska frihet. Förutom att ge mer till de som bäst behöver medför vår inriktning även en positiv jämställdhetseffekt. Kvinnor återfinns nämligen oftare än män i gruppen låg- och medelinkomsttagare.

Sänkt statlig inkomstskatt

I vårt inkomstskattepaket ingår även en sänkning av den statliga skatten med fem procentenheter och bibehållen progressivitet. Vi vill att det ska bli än mer lönsamt att utbilda sig och göra karriär. Alltför höga marginalskatter är både orättvisa för individen och skadliga för samhället.

Internationellt sett lönar det sig mycket dåligt att satsa på högre utbildning i Sverige idag. Räknar man in utebliven arbetsinkomst, marginalskatter och studieskulder är det bara i Danmark som högre utbildning ekonomiskt lönar sig sämre. I Centerpartiet ser vi vikten av att råda bot på detta genom att gradvis fortsätta sänka skattetrycket på sikt för att också höja vår konkurrenskraft.

En vanlig missuppfattning är att det enbart är en liten rik elit i Sverige som drabbas av höga marginalskatter. I många fall handlar det tvärtom om vanliga löntagare.

2 Källa: OECD Economic Surveys: Sweden 2007

3 Källa: Riksdagens utredningstjänst (RUT) samt www.jobbskateavdrag.se

För närvarande beskattas inkomster över 31 600 kronor och 44 900 kronor med 20 respektive 25 procent utöver den kommunala inkomstskatten. I Stockholm ligger snittlönerna för typiska medellöneyrken som barnmorskor, präster och poliser enligt SCB precis under första brytpunkten (31 600 kronor). Med andra ord betalar hela 30-50 procent i dessa yrkeskategorier 20 procent extra i skatt på någon del av sin lön.

Med reducerad statlig inkomstskatt om fem procentenheter höjer vi istället Sveriges attraktionskraft för ambitiös arbetskraft. Det handlar om att behålla svensk kompetens. Det handlar också om att ge ekonomiska drivkrafter så att fler ska vilja utveckla sin fulla potential genom att vidareutbilda sig eller klättra på karriärstegen. Det handlar därutöver om att säkerställa att vi inte går miste om högutbildad och ambitiös arbetskraft från andra länder. Vi vill ha ett samhälle som premierar, och inte straffar, undersköterskan som vidareutbildar sig till barnmorska eller läraren som blir rektor på skolan.

När människor stimuleras att utbilda sig, jobba extra och göra karriär leder det på sikt till större skattebaser och därigenom på sikt till högre skatteintäkter. Även om man kan göra antaganden om dessa positiva effekter är det viktigt att inte tillgodoräkna sig dessa i förväg. Utan det är först i efterhand och när de kunnat konstateras, som de positiva effekterna för statskassan kan tillgodoräknas.

Öka företagens möjlighet att skapa nya jobb

Centerpartiet vill:

- Sänka arbetsgivaravgiften för att framförallt stimulera småföretagen samt minska regelbördan genom slopade 3:12-regler som ersätts av ett enklare system.

Sänkt arbetsgivaravgift

Företagen är centrala för samhället. Företagen efterfrågar arbetskraft och skapar jobb för individer att gå till varje morgon. Företagen producerar olika varor och tjänster som möter kunders och också samhällets olika behov. Deras sammantagna insatser bidrar till att stärka den ekonomiska tillväxten i landet och ger ofantligt många skattekrönor till statskassan.

I Centerpartiet menar vi att företagande måste underlättas mer, i synnerhet för småföretagen. Det handlar ytterst om att värna arbetstillfällena, att nya jobb växer fram och att välfärden säkras. Då är det viktigt att skatten på arbete i form av arbetsgivaravgiften inte hindrar företagen från att anställa. Samtidigt höjer vi på så vis anställningsbarheten för alla de som söker jobb.

Kostnaden att anställa måste med andra ord sänkas om arbetskraftefterfrågan ska kunna höjas. Centerpartiet vill gradvis sänka arbetsgivaravgiften med 5 procentenheter upp till en lönesumma på 2,5 miljoner kronor. Vi vill se en gradvis reduktion av den del av arbetsgivaravgiften som inte motsvaras av sociala förmåner; den så kallade löneskatten. Vi anser det vara rimligt att sänka just den del av arbetsgivaravgiften som är en ren beskattning av företagen samt lönerna. Detta bör ske gradvis över en längre tid och i mån av statsfinansiellt utrymme, såsom också Globaliseringsrådet resonerar⁴. Samtidigt bör de riktade skattenedsättningarna som Alliansregeringen nödgades genomföra, för att få in de grupper som befunnit sig i långvarigt i utanförskap på arbetsmarknaden, fasas ut när dessa tjänat sitt syfte. Då kan ytterligare generella skattesänkningar finansieras på den vägen.

Sänkt arbetsgivaravgift är väl investerade pengar i arbetslinjen, företagens tillväxt och konkurrenskraft. Förslaget om sänkt arbetsgivaravgift i kombination med etableringsfrihet och lagen om valfrihet (LOV) underlättar för välfärdsentreprenörer som ofta är kvinnor med mestadels begränsat kapital. I takt med att kostnaderna

4 Källa: Globaliseringsrådets rapport: Mot en ny skattereform – globaliseringen och den svenska välfärden

sjunker frigörs medel till nyanställningar och kompetensutveckling.

Slopade 3:12 regler

För Centerpartiet innebär ett bra företagsklimat långsiktiga och förutsägbara regelverk. Med dagens komplexa 3:12-regler vilka reglerar hur stor del av vinsten som beskattas som inkomst av tjänst respektive som kapital, skapas däremot motsatt effekt. Centerpartiet vill därför betona vikten av att ersätta 3:12-regelverket med ett enklare system. Denna regelförenkling underlättar samtligas företagande, men i synnerhet kvinnors som oftast är mindre riskbenägna och deltidsföretagare i större utsträckning än män. Samtidigt undanröjs ett hinder för bl.a. de kvinnor som funderar på att ta klivet till att bli företagare

Lönsammare och enklare att driva företag

Centerpartiet vill:

- Införa lågmoms på tjänster.

Det är också betydelsefullt för samhället att möjliggöra att kreativiteten hos svenska entreprenörer fortsätter sprudla. Det bidrar till att utveckla landet på olika sätt. För det behövs enklare spelregler. Vi behöver frigöra tid från administration för att företagare ska göra det de är bra på; att driva företag och samhället framåt. En lägre momssats inom tjänstesektorn på 12 procent innebär exempelvis att restauranger som erbjuder både servering och avhämtningsmöjligheter slipper hantera olika momssatser. Istället kan fokus läggas på kärnverksamheten.

Det s.k. lågmomsförsök inom EU som pågått i 18 medlemsländer har permanentats. Sverige har varit en drivande kraft i denna process. Detta har resulterat i att alla medlemsländer ges möjlighet att sänka momsen inom vissa delar av tjänstesektorn. Centerpartiet anser detta vara betydelsefullt och vill i första hand, när de offentliga finanserna tillåter, genomföra momssänkningar inom delar av tjänstesektorn.

Genom att införa en lägre moms på vissa arbetsintensiva tjänster i branscher såsom exempelvis restauranger, frisörer, reparatörer och hemtjänst förenklar vi vardagen för företagarna i dessa branscher och höjer lönsamheten. Samtidigt ger vi köpare ökad möjlighet att konsumera tjänster till relativt lägre priser vilket ökar efterfrågan. Det i sin tur innebär goda förutsättningar för företagen att nyanställa.

Nya jobb kan skapas genom en lägre moms inom tjänstesektorn. Bara inom exempelvis restaurangbranschen, som oftast relativt sett sysselsätter många av de grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, beräknas detta ge uppemot 10 000⁵ nya jobb. En reducerad momssats på tjänster har fler fördelar. När pris skillnaden mellan svarta och vita tjänster minskar hämmas den svarta ekonomin som relativt sett förekommer i större utsträckning inom tjänstesektorn. Förutsättningarna för seriösa företagare förbättras.

När efterfrågan på tjänster ökar genom denna reform stimulerar vi också till fler kvinnliga företagare. De företag som kvinnor driver och startar är nästan uteslutande inom tjänstesektorn.

Även en sundare konkurrens uppnås, främst inom livsmedelssektorn. Livsmedel och färdiglagad mat i butik beskattas idag lägre än vad restaurangtjänster gör.

Individens egenmakt och ansvar

Centerpartiet vill:

- Införa ett individuellt och skattegynnade Framtidskonto – för att underlätta omställning under yrkeslivet, starta eget och pensionssparande.

Centerpartiet vill införa ett skattegynnade individuellt kompetenssparande kallat Framtidskonto för att öka investeringarna i utbildning och företagsamhet.

Individen får makt och möjligheter att anpassa sin egen kompetens efter de varierande kraven som det moderna arbetslivet ställer. Att underlätta för omställning och utbildning under hela livet samt göra arbetsmarknaden tryggare och mer flexibel blir allt viktigare. Detta skulle vara positivt för utbildningsnivån, företagsamheten samt trivselen och produktiviteten i arbetslivet.

Centerpartiet föreslår att sparande i Framtidskonto sker genom att individen får en skattereduktion om 40 % för sin insättning. Pengarna får disponeras efter viss sparandeperiod och skattebeläggas vid uttagande. Om inte pengarna på framtidskontot används före uppnådd pensionsålder, kommer pengarna att kunna tas ut i form av pension. Avdragsrätten för pensionssparande slopas till följd av detta. De medel som lyfts innan man fyllt 65 år ska beskattas som vanlig inkomstskatt medan de medel som tas ut efter åldern 65 beskattas som pensionsinkomst.

En skattereduktion, för Framtidskontot, innebär en enklare administration och ger en bättre fördelningsprofil än vad ett system med avdragsrätt skulle ge. Ett sådant system är även mer gynnsamt ur ett jämställdhetsperspektiv med tanke på att kvinnor relativt sett har lägre inkomster. Eftersom kvinnor också generellt är mindre riskbenägna än män när de lägger om sin karriär eller startar eget, är denna trygghetsförbättring som vårt Framtidskonto ger, förmånlig för kvinnors omställning.

Fler växande företag

Centerpartiet vill:

- Skattestimulera investeringar i nystartade företag.

Sverige ligger efter många andra länder vad gäller kreativa lösningar för kapitalbildning för att företag ska startas och växa. Riskkapitalförsörjningen är ett område som ofta pekas ut som ett problem i Sverige jämfört med t.ex. ett land som USA.

Vi vill införa en skatterabatt på kapital som investeras i nystartade företag. Detta genom att ge investeraren en avdragsmöjlighet. Då frågan är komplex föreslår vi att en utredning tillsätts. Denna ska noggrant undersöka olika möjligheter för externt och internt kapital att stimulera till ett blomstrande näringsliv och också en grön omställning.

Fler företag kan startas och fler kan växa genom både eget och externt kapital. Detta är i synnerhet viktigt för forskningsintensiva företags möjlighet att få tillgång till kapital. Många nya gröna jobb kan skapas och nya tekniklösningar utvecklas.

Även fler kvinnor kan stimuleras att starta företag. Idag råder en könsrelaterad obalans vad gäller företagsstart. Denna kan förklaras med att kvinnor har en lägre riskbenägenhet än män samtidigt som de har svårare att få tillgång till nödvändigt kapital. En skatterabatt på såväl externt som internt investerat kapital enligt vårt förslag kan underlätta för kvinnor att både starta företag och utveckla dessa. Många kvinnor arbetar inom offentlig sektor. Genom ökad tillgång till kapital kan även dörren för fler entreprenörer, inom vård, skola och omsorg öppnas.

Grön skatteväxling – det ska kosta att smutsa ner

Centerpartiet vill:

- Gradvis höja koldioxidskatten till 2014, samt verka för en europeisk miniminivå för koldioxidskatt såväl som för införandet av en global miniminivå för koldioxidskatt.

Klimatfrågan kräver ett globalt svar samt politiskt ledarskap. Vi vill att Sverige även fortsättningsvis ska vara ett föregångsland i klimatfrågan. Genom vårt förslag om gradvis höjd koldioxidskatt på nationell, europeisk och internationell nivå vill vi verka för att minska koldioxidutsläppen. Skatter som klimatpolitiskt styrmedel är enligt FN:s klimatpanel IPCC⁶ ett kostnadseffektivt verktyg för minska klimatutsläppen. Ett pris på koldioxid möter miljöutmaningar och är ett av flera steg mot en grön omställning. Centerpartiet vill därigenom verka för en eko-effektiv ekonomi.

De globala utsläppen av växthusgaser har sedan 1970 enligt IPCC ökat med hela 70 procent². Under de senaste 20 åren har utsläppen ökat med 24 procent. De totala svenska utsläppen av växthusgaser uppgick år 2007 till 65,4 miljoner ton koldioxidekvivalenter vilket var 9,1 procent lägre än 1990. Motsvarande utsläppsminskningar för EU 25 var 5 procent och EU15, som har ett gemensamt Kyoto åtagande, 1 procent⁷.

Internationell forskning visar att jordens klimat blivit varmare och att uppvärmningen kommer att fortsätta om inga åtgärder vidtas. IPCC, har i sin tredje delrapport uttalat att klimatutsläppen radikalt måste minskas till år 2030². Centerpartiet vill bryta den farliga klimattrenden tidigare än så. Temperaturen får inte öka med mer än max 2 grader jämfört med förindustriell nivå. Centerpartiet instämmer därför i klimatberedningens rekommendation om att Sverige, och också EU, ska agera tidigt⁸.

Centerpartiet ställer sig bakom EU:s övergripande klimatmål om minskade utsläpp av växthusgaser med minst 20 procent till år 2020. För att kunna nå tvågradersmålet krävs även att de globala utsläppen minst halveras år 2050 och att de industrialiserade länderna åstadkommer utsläppsminskningar på 80-95 procent. Även de långsiktigt utsatta målen om halvering av de globala utsläppen till år 2050 kan

6 Källa: IPCC tredje delrapport, The Mitigation of Climate Change

7 Källa: En sammanhållen klimat- och energipolitik, Klimatproposition 2008/09:162

8 Klimatberedningen, Svensk klimatpolitik SOU 2008:24

uppnås genom ett tidigt agerande ⁹.

Vi vill nå upp till de olika klimatmålen genom att bl.a. gradvis höja den inhemska koldioxidskatten fram till 2014. Vi lägger förslag om en höjning med sammanlagt 36 öre per kg koldioxid fram till 2014 genom en höjning med 18 öre per kg koldioxid fram till 2011 och därefter 6 öre per kg koldioxid och år fram till 2014. Vi vill också verka för införandet av både en europeisk och en global miniminivå för koldioxidskatt.

Klimatmålen måste nås genom fler effektiva åtgärder. Förutom att stimulera till investeringar i forskning och miljöteknik vill vi även fortsättningsvis genomföra en grön skatteväxling. Med detta vill vi höja miljöskatten på koldioxid samtidigt som vi sänker skatten på arbete och företagande.

Grön skatteväxling bidrar till att fler jobb blir gröna samt nya gröna jobb växer fram. Grön skatteväxling är ett smart sätt att skapa ett samhälle som är mer miljövänligt.

Inriktningen om att beskatta det som förorenar är till fördel för klimatet. Högre koldioxidskatt är gynnsam även ur ett jämställdhetsperspektiv då kvinnor som grupp åker kollektivt i större utsträckning än män som grupp. Ett högre pris på klimat- och miljöutsläpp leder till att kvinnor kan dra ekonomisk nytta av att det lönar sig mer att vara miljösmart.

Ett annat jämställdhetsperspektiv är att det är fattiga kvinnor som förväntas drabbas hårdast av de klimatförändringar som förväntas i klimatkrisens spår. Enligt en studie¹⁰ är en stor del av världens fattiga kvinnor. På södra halvklotet äger fattiga kvinnor en mycket liten del av jordens marktillgångar, finansiella resurser, teknologi etc., också i förhållande till fattiga män. Dessa kvinnor prioriteras lågt när det gäller behov av sjukvård, samt att de i många fall äter sist och sämst. När klimatet förändras är det dem som kommer att drabbas hårdast om inga aktiva klimatåtgärder tas i tid.

9 Källa: Regeringen, www.regeringen.se/

10 Miljövärdsberedningen (MVB 2007:02), UD:s kansliråd Gerd Johnsson-Latham

Grundläggande förutsättningar i hela landet

Centerpartiet vill:

- Att skatteutjämningen utformas så att alla kommuner och landsting/regioner ges samma grundläggande förutsättningar för service.

Under 2008 tillsattes en bred parlamentarisk utredning i syfte att utvärdera och utreda utjämningssystemet. Centerpartiet anser att det är mycket viktigt att Alliansregeringen inväntar resultatet av den utredningen innan man gör några större förändringar av utjämningssystemet.

Utgångspunkten för det framtida utjämningssystemet måste vara att alla kommuner och landsting/regioner ska ha en god möjlighet att erbjuda invånarna en likvärdig service i hela landet. En högre servicenivå ska invånare själva kunna påverka och finansiera.

Avgränsningar och Finansiering

Förslagen vi lägger fram ska ses som sammanhängande delar som tillsammans med våra identifierade principer för framtidens skattesystem kan utgöra en grund för en bred parlamentarisk skattereform. Vi täcker inte in samtliga skatter som finns i dagens skattesystem då systemets omfattning och komplexitet kräver en genomlysning via en parlamentarisk utredning.

Samtliga föreslagna skattesänkningar måste givetvis ske gradvis och med hänsyn till den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna. Vi finansierar ca hälften av våra skattereformer genom följande finansieringsförslag.

Finansieringsförslag

- En gradvis höjd koldioxidskatt till 2014.

Centerpartiet lägger förslag om en höjning med sammanlagt 36 öre per kg koldioxid fram till 2014 genom en höjning med 18 öre per kg koldioxid fram till 2011 och därefter 6 öre per kg koldioxid och år fram till 2014. Detta är bl.a. nödvändigt för att säkerställa de miljövänliga drivmedlens konkurrenskraft, då dessa bränslens skattefrihet sannolikt måste tas bort 2013. Tillsammans med föreslagna skattesänkningar på arbete och företagande utgör höjd CO2-skatt en grön skatteväxling med tydlig miljöprofil.

- Höjd och indexerad maxtaxa i barnomsorgen.

Vi vill höja och indexera maxtaxan i barnomsorgen, vilket främst påverkar hushållen med höga inkomster. Med vårt förslag höjs taket från dagens 42 000 kronor per månad till 60 000 kronor per månad. Många människor upplever att de inte fullt ut betalar för det de får. En risk med för stora subventioner i offentligfinansierad service är att den överutnyttjas. Vidare är det rimligt att taxorna följer den allmänna löneutvecklingen. Genom den här förändringen uppnår vi också en bättre samlad fördelningsprofil på våra förslag.

- Slopad avdragsmöjlighet för privat pensionssparande.

Genom vårt förslag om ett skattereduktionssystem där individen erhåller 40 % för sin insättning i ett Framtidskonto för att underlätta omställning under yrkesli-

vet, starta eget och pensionssparande, är det rimligt att slopa avdragsmöjlighet för privat pensionssparande. På så vis förenklar vi skattesystemet, samtidigt som den nya föreslagna sparformen för pensionssparande i ett Framtidskonto ger en bättre jämställdhets- och fördelningsprofil.

- Slopas uppskov vid försäljning av bostad växlat mot lägre reavinstskatt (15 procent).

Centerpartiet vill sänka reavinstskatten från dagens 22 procent till 15 procent och i stället ta bort uppskovsmöjligheten. Ett slopat uppskov kan ge större intäkter till de offentliga finanser än vad den lägre skattesatsen på reavinsten behöver kosta. Samtidigt kan en stabilare bostadsmarknad uppnås vilket exempelvis gynnar ungdomar.

- Reseavdrag m.m. som görs om till skattereduktioner.

Centerpartiet förslår en höjning av avdraget för bil till och från arbetet från 18,50 kronor till 20 kronor per mil. Vidare förslår vi en omvandling av den totala resekostnaden till en statlig skatterabatt med den skatteskyldiges kommunalskattesats som underlag. Detta ökar den beskattningsbara inkomsten vilket stärker kommunal skattebas. Omvandlingen till en skattereduktion ger även en bättre jämställdhets- och fördelningsprofil.

- Specifika och/eller ospecificerade utgiftsminskningar.